

Toneelrecensies, theaterverhalen, en andere stukken van toneelrecensent RiRo

Recensie: *Ne Swarte* van Jan Decorte/Bloet/Comp.Marius

NE SWARTE

JAN DECORTE/BLOET/COMP.MARIUS

Door RiRo, gezien 30 november 2016

Zoals hij dat eerder deed met andere klassiekers, ontbeent Jan Decorte in *Ne Swarte* Shakespeare's *Othello*. Hij probeert door te dringen tot de kern en maakt vervolgens een poëtische herschrijving. Zijn werkwijze: achter zijn computer gaan zitten en beginnen. In het geval van *Ne Swarte* staat in acht dagen de volledige tekst van het stuk op papier. Genoteerd zoals Decorte dat in zijn eerdere bewerkingen van klassiekers ook deed. Niet van links naar rechts zoals ik doe bij het schrijven van deze recensie. Maar van boven naar beneden. Zoals een dichter:

hebtchet
ni gesien
da heidens
gedans
mettie
cassio
en de
swarte
zechttatem
ni jaloes
is terwijl
tchroen
monster
aan sij
chat bijt

Ne Swarte blijft heel dicht bij Shakespeare's *Othello*. Dicht bij het verhaal dus van de zwarte generaal Othello die bedrogen wordt door Jago, de intrigant die Othello met zijn gemanipuleer zo argwanend en jaloers maakt dat hij uiteindelijk eerst zijn geliefde Desdemona wurgt en daarna de hand aan zichzelf slaat.

Drie acteurs waarmee Decorte al eerder werkte, spelen de drie personages die in *Ne Swarte* voorkomen: Kris Van Trier is Othello, Sigrid Vinks speelt Jago, en Waas Gramser vertolkt Rodrigo. Zo nodig vertelt een van die drie personages wat Desdemona heeft gezegd. Of wat Emilia, de vrouw van Jago en dienstster van Desdemona, heeft gedaan.

De vierde acteur, Herwig Ilegems, spreekt niet. Hij beweegt. Danst. Meestal tussen twee scènes in. Zodat we even op adem kunnen komen van het luisteren naar de tekst. Maar soms ook tijdens een scène zelf, bij een monoloog van Othello bijvoorbeeld laat hij de gemoedstoestand van Desdemona zien. Op een ander moment verbeeldt hij met een dans kwaadheid.

Naast zijn aanvullende rol in het Othello-verhaal onderstreept Ilegems zo nu en dan ook de persoonlijke verhalen waarmee Jan Decorte af en toe onderbreekt. Bijvoorbeeld door met tape een hakenkruis op zijn shirt te plakken.

Want als de voorstelling begint zit, links vooraan, in een cirkel van hoopjes zand, Jan Decorte. Achteraan wachten de vier acteurs, waarvan er één dus niet zal spreken. In zijn cirkel van zand neemt Decorte het woord met een herinnering aan zijn tijd als klein jongetje die op zijn trommel een Congolees liedje begeleidde.

Dat zal Decorte vaker doen, de geschiedenis over Othello, Desdemona, en haar vermeende relatie met Cassio, onderbreken met herinneringen aan zwarten of aan het zwarte uit zijn eigen leven. Herinneringen aan het oorlogsverleden van zijn vader, die zwart was in de tweede wereldoorlog, collaboreerde met de Duitsers. En aan de dood van zijn vader en moeder.

Als ik het zo opschrijf, zo van links naar rechts, zou het kunnen lijken of de drie elementen van de voorstelling *Ne Swarte* enigszins los van elkaar staan. En ik geef toe, tijdens de voorstelling heb ik dat idee af en toe. Maar na afloop, als ik wat ik heb gezien nog eens overdenk, realiseer ik me hoe knap het is gedaan, hoe mooi die drie elementen met elkaar verbonden zijn en een geheel vormen.

Ga voor de speellijst en voor meer informatie naar: [Bloet & Comp. Marius](#)